

התוצאות של מסומנות, עמ' 1

מבוסס על תרגילים ב-Halle and Clements (1984) וב-Roca and Johnson (1999). מידע על השפות מ-Ethnologue.

1. כמו בכל סוגי השפה הגרמנית, בגרמנית של ציריך יש חוק, „אומלאוט” שהופך תנועות אחוריות לקדמיות בנסיבות מסוימות. (זה התחיל כחוק פונולוגי לגמרי; היום ההתנייה היא מורפולוגית.) את החוק אפשר לנסח כדלקמן:

$$[-\text{cons}] \rightarrow [-\text{bk}] / \dots$$

התוצאות של אומלאוט בגרמנית של ציריך הן:

	ü	←	u
	ü:	←	u:
	ö	←	o
	ö:	←	o:
(לא !ö)	æ	←	ɔ
(לא !ö:)	æ:	←	ɔ:

בעוד שהתנועה הגבוהה והתנועה האמצעית עוברות אומלאוט בלי סיבוכים, התנועה הנמוכה מאבדת את מעוגלותה. למה?

2. התנועות הקצרות התשתיות של יאולמאני הן:

i	u
	o
	a

אפשר לתאר את המערכת הזאת עם התכונות $[\pm\text{high}]$ ו- $[\pm\text{round}]$:

	$[-\text{round}]$	$[\text{+round}]$
$[\text{+high}]$	i	u
$[-\text{high}]$	a	o

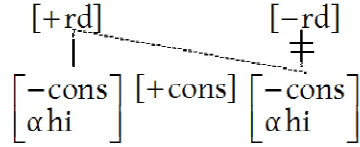
(יש גם תנועות ארוכות, אבל לא נתייחס להן בגלל שהן מסבכות את המערכת.)

שימו לב להתנהגות של הסופיות הבאות:

	ספק	בקשה שם־פעולה	אאוריסט סביל	עתיד סביל
	/al/	/ʔas/	/it/	/nit/
‘לסבך’	xilal	xilʔas	xilit	xilnit
‘להכיר’	hudal	hudʔas	hudut	hudnut
‘לטפל ב...’	gopol	gopʔos	gopit	gopnit
‘להשיג’	maxal	maxʔas	maxit	maxnit

התוצאות של מסומנות, עמ' 2

כנראה יש חוק הידמות מעוגלות שמתאים את המעוגלות של התנועה בסופית לתנועה בגזע; חוק הרמוניית תנועות. חוק ההרמוניה ביאולמאני מתייחס רק לתנועות בעלות אותו גובה. אפשר לנסח את החוק ככה:

אבל יש בעיה: תוצאות החוק אינם מה שהיינו מצפים!

פלט אמיתי	פלט צפוי	קלט
u	i	i
o	ɔ	a

למה?

יאולמאני הוא דיאלקט נכחד של שפת יוקוטס, שפה עם 25 דוברים (בשנת 2000) בעמק סאן חואקין בקליפורניה, ארה"ב.

גרמנית של ציריך (Züritüütsch) היא דיאלקט של גרמנית שוויצרית (Schwyzerdütsch), סוג אֶלְמָנִי של גרמנית, המדוברת בקנטון ציריך. לגרמנית שוויצרית יש 4,640,000 דוברים (ב־2000), 93.3% מכל דוברי גרמנית בשווייץ.

